

Center for Høretab Rådgivning og Uddannelse



Forhold mellem høretab og lytte- og
indlæringsbehov

Tjekliste 16 – 25 dB høretab

Et arbejdsredskab til fagpersonale

Forhold mellem høretab og lytte- og indlærings-behov

Barnets navn: _____

Dato: _____

16-25 dB Høretab		
Mulig konsekvens i forståelse af sprog og tale	Mulig social konsekvens	Pædagogiske foranstaltninger
<ul style="list-style-type: none">• Følgen af et høretab som er omkring 20 dB kan sammenlignes med, hvordan man hører med en finger i hvert øre.• Barnet kan have svært ved at høre tale, som er svag eller på afstand. Ved 16 dB kan elever gå glip af op imod 10 % af talesignalet, når læreren er længere væk end 1 m.• Høretab på 20 dB eller mere i det bedste øre kan resultere i at dele af tale falder ud, bliver usammenhængende eller forvrænget, især omkring ordenes endelser (s, t, e/er) og tryksvage stavelser.• Den procent af talesignalet, som tapes, vil blive større, så snart der er baggrundsstøj i klasseværelset. Især i de yngre klasser, når instruktionen primært er verbal, har yngre børn sværere ved at lytte i støj.• Yngre børn har mere tendens til at se og kopiere bevægelserne fra de andre elever end at være opmærksom på auditivt opdelt besked fra læreren.	<ul style="list-style-type: none">• Kan være uopmærksom omkring fine, små beskeder i konversation, hvilket kan få barnet til at fremstå som upassende og vanskelig.• Kan gå glip af dele af hurtige replikker i kammeratskabssamvær, hvilket kan få en begyndende indflydelse på socialisering og selvopfattelse.• Opførsel kan blive forvekslet med umodenhed og uopmærksomhed.• Kan blive hurtigere udtrættet som følge af den ekstra energi, der mobiliseres for at forstå tale.	<ul style="list-style-type: none">• Støj i typiske klasseværelser gør det vanskeligt for barnet at få klart og tydeligt fat i lærerens forklaring. Barnet vil have udbytte af en forbedret akustisk behandling af klasselokalet.• Elevens placering i klasseværelset må være så gunstig som overhovedet mulig.• Det er ofte svært med lyd/bogstavforbindelser (lydering) og de fine, små auditive diskriminationsopgaver, som er nødvendige ved læseindlæring.• Opmærksomhed omkring barnets ordforråd og tale kan være nødvendig, især hvis der har været et længere forløb med væske på mellemøret.• Ved konduktive høretab er det nødvendigt at sikre, at barnet behandles behørigt medicinsk.• Information må gives til barnets lærere om konsekvensen af 'minimale' 16-25 dB høretab i forhold til sprogudvikling, lytte i støj og indlæring – også ved nye lærere på klassen

Se også omkring akustik og indretning: <http://www.godlydiskolen.no/teknikk.html>

Alle børn har ret til fuld tilgængelighed til lærerens forklaring og indlæringsrelevant kommunikation med kammerater for at modtage hensigtsmæssig undervisning

God lyd i undervisningsmiljøet er nødvendigt for elever med hørevanskeligheder

- Og det kommer alle til gode!

Akustikken bør være i orden.

- For almindelige undervisningslokaler anbefales efterklangs tid på max. 0,6 sek. I lokaler, hvor elever med særlige behov undervises, bør efterklangstiden ikke overstige 0,4 sek.
- Bygningen kan tilpasses akustisk ved lydabsorberende loftsbeklædning, stødabsorberende gulvbelægning, ligesom væggene kan være af materiale, der ikke giver for hård efterklang og samtidig ikke lader støj fra naboklasser passere.
- Døre og vinduespartier bør være tættest med tætningsstape så de ikke lader støj fra gangarealer, skolegård, trafikerede veje eller lign. passere.

Lysforhold

- Lyset skal være jævnt og hverken for skarpt eller for svagt. Genskin og lysreflekser bør undgås.
- Det er vigtigt med god belysning i klassen og med god tavlebelysning, så eleven har størst mulighed for at mundaflæse.

Støj og skramlen kan dæmpes.

- Ved anskaffelse af skolemøbler skal man tænke på, hvilke materialer de er fremstillet af.
- Stål støjer og skramler generelt mere end træ. Borde- og stoleben påsættes dupper, filt eller tennisbolde.
- Der kan sættes hjul under bordben, så de lettere kan flyttes.
- Gardiner af en lidt tungere stofkvalitet vil opsuge en del støj og skramlen.
- Væggene kan være beklædt med vægabsorbanter – eller opslagstavler af korkmateriale eller lign.
- Opslagstavler, der dækkes helt af opslag og papir, vil give en hård tilbageklang. Man må således lave lidt mellemrum mellem arkene, man sætter op på opslagstavlen – man kan også dekorere opslagstavlen med klassens kreative produkter af stof, filt eller lign. Man kan købe lyddæpende opslagstavler.
- Hårde overflader på bordplader afhjælpes ved beklædning med voksdug. Ved arbejde med f.eks. klodser kan eleverne have dækkeservietter/gummimåtter (som fra køkkenskuffer) som underlag.
- Støj fra fodtøj kan afhjælpes ved brug af hjemme- eller indesko.

Pædagogisk:

- En elev med høretab skal lære at og opfordres til at tænke på sin egen placering i forhold til det, der foregår. Ligeledes er det vigtigt at have en aftale med eleven om, at der jævnligt drøftes, hvordan det går med at høre i klassen.
- Der er bedst, at eleven placeres i nærheden af lydkilden.
- Det er vigtigt, at white board og tavle skal kunne betjenes, uden at man vender ryggen til klassen, så der tales i retning ud til eleverne. Kraften fra talesignalet er størst, når man vender sig mod klassen, og det giver samtidig mulighed for både at mundaflæse og at aflæse mimik for en elev med hørevanskeligheder.
- Det er godt at bruge visuelle hjælpemidler (støjsvag overhead, White board, tekstning af film), på den måde kan eleven følge bedre med, når der er emneskift og skal ikke først finde ud af, hvad der tales om – og dermed risikere at miste den første information der gives.
- Det er godt at være opmærksom på kommunikationsform og kommunikationspartnere. Dette gør det lettere for eleven at få en forbedret tilgang til forklaring.
- Der kan være behov for periodisk evaluering af hørelsen herunder kontakt til talehørekonsulent og regelmæssig opmærksomhed omkring, hvordan klasseværelset fungerer.

PPR kan yderligere informere lærerteamet om de særlige pædagogiske forhold og behov.

I Center for Høretabs dækningsområde kan man under den objektive finansiering rekvirere en vejledende akustik- og lysmåling. Evt. udbudringer varetages og finansieres lokalt.

Høretaktik

9 gode råd



Det er vigtigt, at man både kan se og høre den, man taler med.



Tal klart og tydeligt - og ikke for hurtigt.



Få øjenkontakt. Tal direkte til den hørehæmmede.



Sørg for gode lysforhold, så mundbevægelserne kan ses.



Undgå at skjule munden, når du taler med den hørehæmmede.



Tal een ad gangen.



Samtale bør foregå i øjenhøjde



Gentag eller brug andre ord, for at undgå misforståelser.



Undgå baggrundsstøj.